

# Vyanada "Sülh naminə dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqun, anlaşmanın və əməkdaşlığın təşviqi" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib

**İyunun 24-də Vyanada "Sülh naminə dinlərarası və mədəniyyətlərarası dialoqun, anlaşmanın və əməkdaşlığın təşviqi" mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib.**

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın Avstriyadakı səfirliyi, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi (QMİ), Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi, Azərbaycan Multikulturalizm Mərkəzi və Vyanadakı Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Hofburq sarayında keçirilən konfransda hökumətlərin, beynəlxalq təşkilatların, qeyri-hökumət təşkilatlarının təmsilçiləri, dünyanın müxtəlif dini konfessiyalarının rəhbərləri, dövlət, elm və mədəniyyət xadimləri, diplomatik korpusun üzvləri iştirak ediblər.

Konfransda Azərbaycanın Avstriyadakı səfiri Rövşən Sadıqbəyli, QMİ sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə, xarici işlər nazirinin müavini Fariz Rzaev, Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin Himayəçilər Şurasının sədri Kamal Abdulla, Latviyanın keçmiş prezidenti Valdis Zatlers, KAICIID Beynəlxalq Dinlərarası və Mədəniyyətlərarası Dialoq Mərkəzinin baş katibi vəzifəsinin icraçısı Elham Şeyni, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldin və digər ictimai xadimlər açılış nitqləri söyləyiblər.

Azərbaycanın Avstriyadakı səfiri Rövşən Sadıqbəyli bildirib ki, dünyada artan dözümsüzlük, ayrı-seçkilik və ekstremizm meyilləri münaqişə və böhranlar sayəsində daha da dərinləşir, cəmiyyətin ahəngdarlığına, təhlükəsizlik və sabitliyə təhdidlər yaradır. Eyni zamanda ksenofobiya və nifrət ritorikası populizmin güclənməsinə yol açır. Məhz buna görə də mədəniyyətlərə və dinlərarası dialoq etimad və qarşılıqlı anlaşmanın gücləndirilməsi, sülh və əmin-amanlığın təşviqi qeyd edilən təzahürlərin qarşısının səmərəli şəkildə alınmasında mühüm rol oynaya bilər. Azərbaycan milli, regional və beynəlxalq səviyyələrdə mədəniyyətlərə və dinlərarası dialoqun təşviqinə xüsusi diqqət yetirərək, sülh mədəniyyətinin təşviqinə böyük əhəmiyyət verir. 2011-ci ildən Azərbaycan tərəfindən UNESCO, Sivilizasiyalar Alyansı, Ümumdünya Turizm Təşkilatı, Avropa Şurası və İslam Təhsil, Elm və Tədris Təşkilatı ilə əməkdaşlıq çərçivəsində təşkil edilən Ümumdünya Mədəniyyətlərə və Dinlərarası Dialoq Forumu mədəniyyətlərə və dinlərarası dialoqun təşviqi üçün əsas qlobal

platformalardan biridir. Həmçinin bildirilib ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin himayəsi ilə Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə ötən həftə Bakıda "Qlobal dünya nizamına təhdidlər" devizi altında IX Qlobal Bakı Forumu keçirilib. Bu forum Azərbaycanın mədəniyyətlərə və dinlərarası dialoqun təşviqi istiqamətində həyata keçirdiyi digər layihələr kimi, dövrümüzün mühüm məsələlərinin qlobal beynəlxalq müzakirə platformasına çevrilməsi baxımından çox əhəmiyyətlidir.

QMİ sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə çıxışında XXI əsrdə təhdid və çağırışların səngimədiyi bir dövrdə sülh və ədalətin təmininə xidmət edən dinc birgəyaşayış, qarşılıqlı anlaşma mədəniyyəti kimi humanist dəyərlərin xüsusilə özəl əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirib. Qeyd olunub ki, bu gün beynəlxalq sabitlik və təhlükəsizliyə qarşı yönəlmiş terrorizm, ksenofobiya, antisemitizm, xristianofobiya, islamofobiya, ekstremizm və radikalizmin qarşısının alınmasında dövlət rəhbərlərinin, ictimai və dini liderlərin birgə, davamlı əməkdaşlığı vacibdir. Bütün mövcud problemlərin fəvqündə duran sülhün bərqərar olması, qorunması məramı ilə beynəlxalq təşkilatların strukturlarında sülh naminə dini liderlərin iştirakı ilə real əməkdaşlıq müstəvisinin təşkili yönündə söylər təqdir olunmalıdır. Bu, şübhəsiz, mədəniyyətlər və dinlərarası dialoqun yeni, daha üstün keyfiyyət mərhələsi olar.

Şeyxülislam diqqətə çatdırıb ki, bu gün dünyada milli, irqi, dini dözümsüzlük təzahürlərini önləyə biləcək multikultural həyat tərzinə böyük ehtiyac var. Bu baxımdan Azərbaycanın uğurlu birgəyaşayış modeli bütün dünya üçün nümunə ola bilər. Multikultural zənginlik Azərbaycan dövlətinin ən böyük sərvətlərindəndir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin xalqımızın ənənəvi milli, tarixi irsinə söykənərək irəliləyən multikulturalizm və İslam həmrəyliyi kimi ümumbəşəri əhəmiyyətli ideyalar, müəllifi olduğu mədəniyyətlərə və dinlərarası dialoqa dair Bakı prosesi Azərbaycanın dövlət liderinin XXI əsrdə xüsusi bir missiya olaraq həyata keçirdiyi müdrik təşəbbüslərdir və dünya miqyasında insan həmrəyliyinə xidmət edir. Azərbaycan Prezidenti Beynəlxalq Mədəniyyətlərə və Sivilizasiyalararası dialoq forumlarının, Qlobal Bakı Forumlarının mütəmadi keçirilməsinin təşəbbüskarıdır. Ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər

Əliyev Fondunun fəaliyyətində tolerantlığın beynəlxalq müstəvidə təşviqi, bəşəri dəyərlərə diqqət və himayə prioritet istiqamətlərdən birini təşkil edir. Azərbaycan həmçinin Dini Liderlərin Ümumdünya sammitlərinin keçirildiyi ənənəvi məkandır. Azərbaycan Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə öz ərazi bütövlüyünü bərpa edib.

Qeyd edilib ki, 2020-ci ildə Azərbaycan Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə beynəlxalq hüquq normaları əsasında Ermənistanın 30 illik hərbi təcavüzünə son qoyaraq dünya birliyi tərəfindən tanınan ərazi bütövlüyünü bərpa edib. Hazırda Azərbaycan işğal dövründə törədilmiş vandalizm aktları nəticəsində dağıdılmış, təhqir olunmuş milli, dini-mənəvi abidələri bərpa edir, əraziləri minalardan təmizləyərək yenidənqurma işləri aparır, Cənubi Qafqaz regionunun ümumi tərəqqisinə xidmət edən perspektivli iqtisadi layihələrlə çıxış edir. Təəssüf olsun ki, Azərbaycan bu istiqamətdə say göstərərək Ermənistanda yenə də revansizm, nifrət çağırışları səslənir.

QMİ sədri bu mövzu ilə bağlı erməni din xadimləri və Ermənistan cəmiyyətini öz xalqını dinc yanaşı yaşamağa, sülh quruculuğu işinə təşviq etməyə çağırış edib. Bildirilib ki, bəşəriyyəti təhdid edən, gələcəyinə təhlükə yaradan problem və humanitar xarakterli böhranlar - yoxsulluq, su və qida çatışmazlığı, iqlim və ekosistem problemləri ilahi düzənin pozulması, insanların mənəvi-əxlaqi köklərdən ayrılmasının nəticəsi, törədilən ekoloji və müharibə cinayətlərinin fəsadlarıdır.

Konfransda "Davamlı inkişaf və sülh naminə mədəniyyətlərə və dinlərarası dialoq: Müxtəlifliyi təşviq və idarə etmək istiqamətində milli və beynəlxalq səviyyədə həyata keçirilən tədbirlər" və "Dinlərarası dialoq, mədəni və dini irs multikulturalizm ənənələrinin və birgəyaşayış, tolerantlıq və anlaşmanın gücləndirilməsinin əsas istiqamətləri kimi" mövzularında sessiyalar təşkil olunub. Sessiyalarda Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru Rəvan Həsənov, Gürcüstanın keçmiş xarici işlər naziri Eka Tkeşelashvili, Bosniya və Herseqovinanın keçmiş Baş naziri Zlatko Laqumdziya, Avropa Türk-İslam Birliyinin prezidenti Sərdar Çələbi, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Sahib Nağıyev, Alban-Udi Xristian Dini İcmasının sədri və Bakı Dövlət Universitetinin müəllimi Robert Mobili, Bakı şəhəri Dağ yəhü-

diləri dini icmasının sədri Milix Yevdayev, Azərbaycanda Katolik kilsəsinin apostol prefekturasının yepiskopu Vladimir Fekete və digər panelçilər çıxış ediblər. Azərbaycanda Alban Apostol Kilsəsinin tarixi keçmişi, müasir vəziyyəti, icma və kilsələrə dövlət qayğısına dair təqdimat böyük maraqla qarşılanıb.

Konfrans çərçivəsində həmçinin "Azərbaycanın multikultural kimliyində dini irs" mövzusunda sərgi təşkil olunub. Sərginin açılışında Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə, səfir Rövşən Sadıqbəyli və yepiskop Vladimir Fekete çıxış ediblər. Qeyd olunub ki, uzun əsrlər boyu müxtəlif sivilizasiyaların qovuşduğu yerləşən Azərbaycan milli-mədəni rəngarənglik ab-havasına malik, müxtəlif millətlərin və konfessiyaların nümayəndələrinin sülh və əmin-amanlıq, qarşılıqlı anlaşma və qarşılıqlı anlaşma şəraitində yaşadığı ölkədir. Azərbaycanlıların həyatına tarixən xas olan multikulturalizm və tolerantlıq bu gün milli mənsubiyyətindən, dilindən və dinindən asılı olmayaraq Azərbaycan dövlətinin hər bir vətəndaşının gündəlik həyatının ayrılmaz xüsusiyyətinə çevrilib. Təkcə xalqımızın bugünkü tolerant həyat tərzini deyil, həm də bu xalqın yaratdığı ədəbi-sənət, elmi-fəlsəfi, siyasi-hüquqi mənbələr və sənədlər Azərbaycan xalqının zəngin multikultural keçmişindən xəbər verir.

Sərgidə Azərbaycanda dinlərarası və mədəniyyətlərə və dinlərarası tolerantlığı əks etdirən fotolar nümayiş etdirilib. Tədbir iştirakçıları əsrlər boyu eyni torpaqda yaşayan Azərbaycanın müsəlman, pravoslav, protestant və katolik xristian və yəhudi icmaları haqqında silsilə fotoreportajlarla tanış olublar.

Xatırladaq ki, konfrans Ermənistan parlamentinin spikeri Alen Simonyanın da Vyanaya səfəri ilə eyni vaxta təsadüf edir. Azərbaycan tərəfinin Vyanada təşkil etdiyi beynəlxalq konfransda sülh, əmin-amanlıq naminə multikultural dəyərlərin təşviqi, mədəniyyətlərə və dinlərarası dialoqun inkişafından bəhs edildiyi halda erməni spiker səfər zamanı ənənəvi qaydada Azərbaycana qarşı əsassız iddialar səsləndirib. Başqa sözlə, Azərbaycan Vyanada bəşəri dəyərlərdən, dinlər, mədəniyyətlərə və dinlərarası dialoqdan danışır, Ermənistan isə qondarma iddialar səsləndirir, münaqişənin bitmədiyini iddia edir. İki yanaşma arasında ki fundamental fərq yəqin ki, beynəlxalq ictimaiyyət və Avstriya rəsmilərinin diqqətindən qaçmayacaq.